

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN 'MESLEKİ UYGULAMA DERSİ' İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Osman Gökdoğan¹, Okan Sarıgöz^{2*}

¹Hakkari Üniversitesi, Yüksekova MYO, 30000, Hakkâri

²Hakkari Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, 30000, Hakkari

*okansarigoz@hakkari.edu.tr

Özet: Bu araştırmada, Meslek Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin Mesleki Uygulama Dersine yönelik görüş ve düşünceleri cinsiyet, öğrenim türü ve okunulan bölüm demografik değişkenleri göz önünde bulundurularak belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından daha önceden geliştirilerek hazırlanan 'Mesleki Uygulama Anketi' Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi, Tıbbi Dökümantasyon ve Sekreterlik ile Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama bölümlerinde okuyan öğrencilere uygulanmıştır. Araştırma sonuçları SPSS 20.0 paket programı, F ve t testi yardımıyla hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin, Mesleki Uygulama Dersi ile ilgili görüşlerinin olumlu yönde olduğu ancak mesleki uygulama ders saatlerinin az olduğu, yine araştırmada, öğrencilerin ileriki yaşamlarında bir işe yerleştiklerinde mesleki uygulamada edindikleri tecrübe, bilgi ve deneyimlerin işlerine çok yarayacağı ve kendilerini daha bilgili ve bilinçli hale getireceği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Uygulama, Mesleki Deneyim, Meslek Yüksekokulu, Öğrenci.

Vocational School Students 'Professional Practice Course' Evaluation of Opinions

Abstract: In this research, students in Vocational Schools Professional Practice Course views and thoughts on sex, and type of education department, the department tried to be determined by considering the demographic variables. For this purpose, researchers have already developed and prepared by the 'Professional Practice Survey' Vocational School Child Development, Medical Documentation and Secretarial and Medical Advertising and Marketing was applied to students at departments. SPSS 20.0 package program of research results, calculated by using F and t test. The results of research, Professional Practice Course is a positive attitude about the course of professional practice, but is less than hours, the research, the students settled in their professional practice to work later in their lives experience, knowledge and experience so gonna need to work and make them more knowledgeable and informed will bring conclusions.

Key words: Work Experience, Work Application, Vocational School, Student.

1. GİRİŞ

Meslek yüksekokulları, üniversitelere bağlı olarak çeşitli dallarda eğitim ve öğretim veren 2-3 yıllık ön lisans okullarıdır. Yüksekokullar, ortaöğretimden sonra eğitim veren genellikle bilgi üretmeyip, temel bilgilerden yola çıkarak çeşitli kurum ya da kuruluşların, özel sektörlerin kalifiye eleman ihtiyacını karşılamaya çalışan okullardır.

Meslek yüksek okullarında bir taraftan öğrencilere teorik bilgiler verilirken diğer taraftan uygulamalı olarak pratik mesleki uygulama eğitimleri de verilmektedir. Yüksek Öğretim Kurumunun, mesleki teknik eğitim bölgesi içindeki meslek yüksek okulları öğrencilerinin işyerlerindeki eğitim, uygulama ve stajlarına ilişkin esas ve usuller hakkındaki yönetmeliğin ilk maddesinde amaç olarak, mesleki ve teknik eğitim bölgeleri içindeki meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerinin öğrenim süreleri içinde kazandıkları teorik bilgi ve deneyimleri pekiştirmek, laboratuvar ve atölye uygulamalarında edindikleri beceri ve deneyimleri geliştirmek, görev yapacakları iş yerlerindeki sorumluluklarını, ilişkileri, organizasyon ve üretim sürecini ve yeni teknolojileri tanımalarını sağlamaktır (Resmi Gazete, 2002).

Meslek yüksek okullarında öğrenim gören öğrenciler, okulun belirli dönemlerinde alanları ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlarda stajlara gönderilirler burada amaç, öğrenci okulu bitirip bir işe girdiğinde daha öncesinden deneyim sahibi olmasını sağlamaktır. "Türkiye'de üniversite eğitimi boyunca öğrencilerin, öğrenim sonrasında alacakları iş hayatına daha rahat adapte olabilmeleri ve mesleki tecrübe kazanmaları için çeşitli staj uygulamaları yapılmaktadır (Karacan ve Karacan, 2004: 168).

Mesleki uygulama eğitimlerinde amaç sadece öğrencilerin alanları ile ilgili deneyim kazanmaları değildir. Bunun yanında, "düşünen, araştırabilen, sınırsız duyarlılığı olan, özgüvene sahip, girişimci bir kitlenin yetiştirilmesi de amaçlanmaktadır" (Binici ve Arı, 2004: 384).

Özellikle sağlık alanında kalifiye eleman ihtiyacını karşılayabilmek için açılmış olan, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulları, hemşirelik meslek yüksekokulları, sağlık teknikerliği meslek yüksekokulları vb. okullarda mesleki uygulama dönemleri çok önemlidir. Çünkü burada verilen uygulama dersleri ve eğitimleri ileride bir insanın hayatını kurtarabilmek ile kurtaramamak arasındaki ince çizgi gibidir. "hemşirelik meslek yüksekokullarında, öğrenci öğrenimi için gerçek yaşam deneyimi sağlamak, yeni bilgi ve teknolojiyi denemek ve hemşirelik uygulamalarını geliştirmede çeşitli yollar bulmak için hemşirelik hizmetlerine her türlü ihtiyacı vardır (Gümrall ve Coşar, 2006: 21).

Mesleki uygulama eğitimlerinden sadece öğrenciler deneyim kazanmamaktadır. Bunun yanında staja katılan öğretim elemanları ve eğitimlerde deneyimlerini mesleki uygulamada öğrencilerin veya kendilerinin karşılaştığı sorunlar karşısında artırmaktadırlar. Öğrencilerin karşılaştığı sorunları öğretim elemanları gözlemleyerek hem kendileri tecrübe kazanmakta hem de sınıflarda teorik ders anlatırken öğrencilerin karşılaşılabilecekleri sorunları anlatırken gözlem ve deneyimlerinden yola çıkarak öğrencilere daha verimli olmaktadır.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı; Meslek yüksek okullarında okuyan öğrencilerin mesleki uygulama dersi hakkındaki görüşlerini cinsiyet ve öğrenim türüne bağlı olarak belirlemeye çalışmaktır. Araştırmada, öğrencilerin mesleki uygulama dersi ile ilgili sorunları belirlenerek bu sorunlara da çeşitli çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırmadan elde edilen bulgulardan hareketle, mesleki uygulama derslerine giren veya öğrencilere kılavuzluk eden akademisyen veya eğitimcilerin çeşitli kurum ya da kuruluşlarda mesleki uygulamaya katılan öğrencilerin sorunlarına daha fazla eğilim gösterecekleri düşünülmektedir. Dolayısıyla araştırmanın mesleki uygulama veya staj konusuyla ilgili tüm öğrenci, öğretmen, eğitimci ve akademisyenlere rehber olacağı düşünülmektedir.

4. YÖNTEM

4.1 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Hakkari Üniversitesine bağlı Hakkari Meslek Yüksekokulu, Yüksekova Meslek Yüksekokulu ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemine ise Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulundaki Çocuk Gelişimi, Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama ile Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik bölümlerinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.

4.2 Araştırma Modeli

Bu araştırma, meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin, mesleki uygulama dersi ile ilgili tutum ve düşüncelerini cinsiyet ve öğrenim türüne bağlı olarak belirleyebilmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacı tarafından önceden geliştirilmiş olan Mesleki Uygulama Anketi araştırmada kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan anket, Hakkari Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulundaki Çocuk Gelişimi, Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama ile Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik bölümünde okuyan 158 öğrenciye uygulanmış ve bazı demografik değişkenlere bağlı olarak öğrencilerin mesleki uygulama dersi ile ilgili düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada kullanılan anket beşli likert türünde (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum ve (5) Kesinlikle Katılıyorum şeklinde 22 maddeden oluşmaktadır.

Araştırmada kullanılan mesleki uygulama anketinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış ve 22 maddeden oluşan anketin Cronbach Alpha iç güvenilirlik katsayısı 0,84 olarak tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik değişkenlere bağlı olarak ankete verdikleri cevaplar SPSS 20 istatistik paket programı yardımıyla F ve t- testleri kullanılarak hesaplanmıştır.

Araştırmada, betimsel tarama yöntemlerinden birisi olan 'genel tarama modeli' kullanılmıştır. Genel tarama modeli, "çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek veya örnekleme üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 1994: 79).

5. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili demografik verilere, araştırmada kullanılan ölçekle ilgili elde edilen verilere ve bu verilere ilişkin istatistiksel bulgulara ve gözlemlere yer verilmiştir.

Tablo. 1 Araştırmaya Katılan Öğrencilere Ait Demografik Veriler

Bölüm	Öğrenci Sayısı		Cinsiyet		Öğrenim Türü		Mezun Olunan Okul Türü	
	N	%	N	%	N	%	N	
Çocuk Gelişimi	86	54,43	Erk=0	0,00	N.Ö =41	47,67	Düz L.=2	Ms. L.=84
			Byn=86	100	İ.Ö = 45	52,33		
Tıb. Dök. ve Sekr.	46	29,11	Erk=16	34,78	N.Ö =25	54,35	Düz L.=3	Ms. L.=43
			Byn=30	65,22	İ.Ö = 21	45,65		
Tıbbi Tan. ve Paz.	26	16,46	Erk =16	61,54	N.Ö =26	100	Sp L.=16	Ms. L.= 6
			Byn =10	38,46	İ.Ö. = 0	0	And L.=4	

Tablo 1'deki verilerden, araştırmaya katılan 158 öğrenciden, 86'sının (% 54,43) Çocuk Gelişimi bölümünde okuduğu, bu bölümde okuyan öğrencilerden 86'sının (% 100) bayan olduğu, öğrencilerden 41'inin (% 47,67) gündüz öğretiminde ve 45'inin (% 52,33) gece öğretiminde okuduğu ve öğrencilerden 2'inin resmi ve gündüz eğitim yapan lise mezunu ve 84'ünün de meslek lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan 158 öğrenciden, 46'sının (% 29,11) Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik bölümünde okuduğu, bu bölümde okuyan öğrencilerden 16'sının (% 34,78) erkek ve 30'unun (% 65,22) bayan olduğu, öğrencilerden 25'inin (% 54,35) gündüz öğretiminde ve 21'inin (% 45,65) gece öğretiminde okuduğu, öğrencilerden 3'ünün resmi ve gündüz eğitim veren lise mezunu ve 43'ünün de meslek lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Yine araştırmaya katılan 158 öğrenciden, 26'sının (% 16,46) Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama bölümünde okuduğu, bu bölümde okuyan öğrencilerden 16'sının (% 61,54) erkek ve 10'unun (% 38,46) bayan olduğu, öğrencilerden 26'sının da (% 100) gündüz öğretiminde okuduğu ve öğrencilerden 16'sının süper lise mezunu, 4'ünün anadolu lisesi ve 6'sının meslek lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Tablo. 2 Öğrencilerin Mesleki Uygulama Anketine Verdikleri Cevapların Cinsiyete Göre t- Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	Ss	Sd	t	P
Erkek	32	31,63	17,56	158	,27	,93
Bayan	126	32,47	15,75			

p>,05

Tablo 2'deki veriler incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin mesleki uygulama anketine verdikleri cevaplardan öğrencilerin mesleki uygulama dersi ile ilgili görüşlerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı (p>,05) t- testi sonuçlarına bakılarak söylenebilir.

Tablo. 3 Öğrencilerin Mesleki Uygulama Anketine Verdikleri Cevapların Öğrenim Türüne Göre t- Testi Sonuçları

Öğrenim Türü	N	X	Ss	Sd	t	P
N.Ö	92	31,28	12,27	158	2,28	,00
İ.Ö	66	36,37	12,32			

p<,05

Tablo 3'deki veriler incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin mesleki uygulama anketine verdikleri cevaplardan öğrenim türüne göre gece öğretiminde okuyan öğrencilerin, gündüz öğretiminde okuyan öğrencilere göre mesleki uygulama derslerine daha olumlu yönde baktıkları (p>,05) t- testi sonuçlarına bakılarak söylenebilir.

Tablo. 4 Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Mesleki Uygulama Anketine Verdikleri Cevapların Aritmetik Ortalamaları

MADDELER	X
1. Mesleki uygulamaya (staj) gittiğim için çok mutluyum.	4.20
2. Mesleki uygulama boyunca danışmanlarım benimle her konuda ilgilendi.	3.87
3. Mesleki uygulama boyunca danışmanlarıma her an ulaştım.	4.10
4. Mesleki uygulamada alanımla ilgili konuları daha iyi kavradım.	3.78
5. Üniversitede aldığım dersler mesleki uygulamada çok işime yaradı.	3.87
6. Mesleki uygulama boyunca yeni bilgiler öğrendim.	3.78
7. Mesleki uygulama iş hayatı hakkında bilgi sahibi olmamı sağladı.	3.69
8. Mesleki uygulama birçok alanda kendime güvenimi arttırdı.	3.73
9. Mesleki uygulama bana işimi ciddiye almam gerektiğini öğretti.	4.29
10. Mesleki uygulama derslerde öğrendiğim teorik bilgileri pratik olarak uygulamamı sağladı.	3.72
11. Mesleki uygulama boyunca verilen görevleri yerine getirdiğim için mutlu oldum.	4.41
12. Her öğrenci alanı ile ilgili mesleki uygulamaya kesinlikle katılmalıdır.	4.39
13. Mesleki uygulama görev ve sorumluluk bilinci kazanmama katkı sağladı.	3.69
14. Mesleki uygulama insanlarla sağlıklı iletişim kurma yeteneğimi arttırdı.	3.57
15. Mesleki uygulama bana hiyerarşik bir yapıda çalışma konusunda deneyim kazandırdı.	3.45
16. Mesleki uygulama bana zamanı etkin ve verimli kullanma konusunda deneyim kazandırdı.	4.59
17. Mesleki uygulama öğrenemediğim ya da eksik öğrendiğim bilgileri öğrenmemi sağladı.	4.18
18. Mesleki uygulama yapacağım mesleğe olan ilgimi arttırdı.	3.73
19. Mesleki uygulama takım çalışması hakkında deneyim kazanmamı sağladı.	3.63
20. Mesleki uygulama boyunca yaptığım işlerden dolayı hiç sıkılmadım.	4.21
21. Mesleki uygulama boyunca kendimi kurumun bir elemanı gibi hissettim.	4.27
22. Mesleki uygulamada bir sorunla karşılaştığımda nasıl davranmam gerektiğini öğrendim.	4.22

Genel Aritmetik Ortalama: 3.97

Tablo 4'den öğrencilerin ankete verdikleri cevapların aritmetik ortalamalarına bakıldığında, 9. sorunun (Mesleki uygulama bana işimi ciddiye almam gerektiğini öğretti), 11. sorunun (Mesleki uygulama boyunca verilen görevleri yerine getirdiğim için mutlu oldum), 12. sorunun (Her öğrenci alanı ile ilgili mesleki uygulamaya kesinlikle katılmadır), 16. Sorunun (Mesleki uygulamaya bana zamanı etkin ve verimli kullanma konusunda deneyim kazandırdı) ve 21. Sorunun (Mesleki uygulama boyunca kendimi kurumun bir elemanı gibi hissettim) anketteki en yüksek aritmetik ortalamaya sahip sorular oldu-

ğu görülmektedir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlardan hareketle, öğrencilerin mesleki uygulama ile ilgili staj esnasında yaşanan durumlara olumlu yönde baktıkları, mesleki uygulama esnasında çalıştıkları kurumlarda tecrübe ve deneyim kazandıkları söylenebilir.

Yine tablo 4'den öğrencilerin ankete verdikleri cevapların aritmetik ortalamalarına bakıldığında, 7. sorunun (Mesleki uygulama iş hayatı hakkında bilgi sahibi olmamı sağladı), 10. sorunun (Mesleki uygulama derslerde öğrendiğim teorik bilgileri pratik olarak uygulamamı sağladı), 13. sorunun (Mesleki uygulama görev ve sorumluluk bilinci kazanmama katkı sağladı), 14. sorunun (Mesleki uygulama insanlarla sağlıklı iletişim kurma yeteneğimi arttırdı), 15. sorunun (Mesleki uygulama bana hiyerarşik bir yapıda çalışma konusunda deneyim kazandırdı) ve 19. sorunun (Mesleki uygulama takım çalışması hakkında deneyim kazanmamı sağladı) anketteki en düşük aritmetik ortalamaya sahip sorular olduğu görülmektedir. Bu sorulara verilen yanıtlardan hareketle, öğrencilerin mesleki uygulama ile ilgili staj dönemlerinin zaman bakımından kısa sürdüğü bu nedenle beklediklerinden daha az deneyim kazandıkları, okuldaki derslerde gördükleri teorik bilgileri uygulama imkanı bulamadıkları, iş yerindeki çalışanlara alışmadan staj döneminin bittiği gibi görüş ve düşünceleri taşıdıkları söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1 Sonuçlar

Yapılan araştırma sonunda, cinsiyete bağlı olarak öğrencilerin mesleki uygulama (staj) ile ilgili erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum meslek yüksekokullarında okuyan öğrencilerin mesleki uygulama dersleri ile ilgili aynı görüş ve düşünceleri taşıdıklarını göstermektedir.

Gündüz öğretiminde okuyan öğrencilerle gece öğretiminde okuyan öğrenciler arasında, gece öğretiminde okuyan öğrencilerin gündüz öğretiminde okuyan öğrencilere göre mesleki uygulama derslerine daha pozitif ve daha olumlu baktıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sebebinin üniversiteye öğrenciler yerleştirilirken gece öğretimi yapan programların, gündüz öğretimi yapan programlara göre daha düşük puanla öğrenci alması, bu nedenle gece öğretiminde okuyan öğrencilerin kendilerini ikinci sınıf öğrenci gibi görmeleri ve bunu ortadan kaldırabilmek için gece öğrenimi yapan öğrencilerin

gündüz öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla ders çalışarak, onlardan daha başarılı olmaya çalışmaları ve böylelikle olumsuz duygu ve düşünceleri yenmeye çalışmalarından kaynaklanmaktadır.

Anket sonuçlarına bakıldığında en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olan sorunun 16 soru (Mesleki uygulama bana zamanı etkin ve verimli kullanma konusunda deneyim kazandırdı) olduğu görülmektedir. Bunun sebebi özellikle sağlık kuruluşu olan hastanelerde çalışan öğrencilerin, hastanelerin aşırı kalabalık olmasından dolayı devamlı bir şeylerle uğraşmak zorunda olmaları ve böylelikle boş zamanları olmadığından zamanlarını verimli kullanmayı öğrendiklerinden kaynaklanmaktadır.

Anket sonuçlarına bakıldığında en düşük ortalamaya sahip sorunun 15. soru (Mesleki uygulama bana hiyerarşik bir yapıda çalışma konusunda deneyim kazandırdı) olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise hastanelerde mesleki uygulamaya giden öğrencilerin her birinin her hafta sadece bir bölümde çalıştığı için hiyerarşik bir yapıyla karşılaşmadığı sadece sekreter, hemşire ve doktorla muhatap olduğu bu nedenle de kendini hiyerarşik bir yapıda çalışıyormuş gibi görmemelerinden kaynaklanmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin mesleki uygulama anketine verdikleri yanıtların aritmetik ortalaması onlardan beklenen değer (2.50-3.00) aralığına göre oldukça yüksek (3.97) çıkmıştır. Bu durum öğrencilerin mesleklerini sevdiklerini, mesleklerinde mutlu ve başarılı olacaklarını ve mesleğe başladıklarında kendilerine güvenerek verilen görevleri yerine getireceklerini göstermektedir.

6.2 Öneriler

Ankete katılan öğrenciler mesleki uygulama (staj) süresinin kısa olmasından yakınmaktadırlar. Bunun sebebi öğrenciler tek başlarına mesleğe atılmadan önce mesleki uygulama (staj) döneminde meslekte karşılaşacağı ve karşılaşabileceği tüm problemleri görerek daha öncesinden deneyim kazanmak istemelerindedir. Aslında meslek yüksekokulları teorik ve pratik olarak meslek derslerinin verildiği yerlerdir. Ancak uygulama dersleri okul, hastane, sağlık ocağı, eczane, çeşitli şirketler vb. kurum ve kuruluşlarda gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle öğrenciler okullar tarafından yaz dönemleri de dahil olmak üzere öğrencileri daha fazla mesleki uygulamaya görevlendirmelidirler.

Öğrenciler mesleki uygulamaya gittiklerinde genellikle her gün sadece bir bölümde sekreterin veya bir memurun yanında staj yapmaktadırlar. Bu nedenle kurumsal yapıdaki hiyerarşik düzen ile karşılaşmamaktadırlar. Bu nedenle öğrenciler mesleki uygulamaya gönderilirken en azından birkaç defa da idari kısımda görevlendirilerek emir komuta veya hiyerarşik yapı düzeni hakkında da deneyim kazanmaları sağlanmalıdır.

Öğrencilerin mesleki uygulama ile ilgili görüşleri beklenenden yüksek çıkmıştır. Bunun sebebi ise öğrenciler okullarda öğrendiklerini bir iş yerinde pratik olarak uygulama imkanı bulmuş ve bireysel olarak bir şeyler başarmasının vermiş olduğu hevesi yaşamışlardır. Böylelikle öğrenciler, mesleki uygulama sonunda okula döndüklerinde bir iş başarmanın veya öğrendiklerinin işe yaramasından dolayı okullardaki derslere daha fazla motive olarak daha verimli ders çalışmaktadırlar.

7. KAYNAKLAR

- Binici H., Arı N., 2004. Mesleki ve Teknik Eğitimde Arayışlar, *Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (3): 383-396.
- Gümral N., Coşar F., 2006. Ebelik ve Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Okul-Hastane İşbirliği İle İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dergisi*, 13 (3): 21-24.
- Karacan S., Karacan E., 2004. Meslek Yüksekokullarında (MYO) Yapılan Staj Uygulamalarına İlişkin bir Araştırma: Kalite ve Verimlilik İçin İş Yerleri-MYO İşbirliğinin Gereği, *Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (2): 168-184.
- Karasar N., 1994. Bilimsel Araştırma Yöntemi. *3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.* Ankara.
- Resmi Gazete., 2002. Mesleki Teknik Eğitim Bölgesi İçindeki Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İşyerlerindeki Eğitim, Uygulama ve Stajlarına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik, *22 Mayıs 2002 Tarih ve 24762 Sayılı Resmi Gazete.*